

Lubuskie Stowarzyszenie Przewodników Turystycznych

www.przewodniklubuski.pl

z cyklu materiały szkoleniowe dla przewodników

Ireneusz Gorzelanny „Historia herbu Sulechowa”

Od średniowiecza istnieje zwyczaj, że każda osada typu miejskiego posiadała herb, który coś symbolizuje, a przez to o czymś informuje. Wiążąc się z dziejami miasta, nawiązuje do jego tradycji i historii. Językiem informacji jest określona, zawarta w godle herbowym i barwach, symbolika. Każdy herb posiada swoją historię i merytoryczną interpretację. Sfragiści twierdzą, że należy się jej doszukiwać w wizerunkach dawnych pieczęci, które zawierały charakterystyczne dla danego ośrodka miejskiego motyw w postaci: elementów architektury, herbów właścicieli, sylwetki świeckich lub kościelnych patronów itp. Badania heraldyków określają jednoznacznie, że rodowód herbu tkwi w taktycznym średniowiecznym oddziale rycerskim, jakim była chorągiew. Stąd wynika pewność, że herbowy znak ma pochodzenie militarne. Historycy dowiedli dawno, że pierwsze herby na ziemiach polskich pojawiły się na Śląsku już w końcu XII wieku. Niedługo potem, w XIII i XIV wieku, modnym się stało przenoszenie symboliki herbowej tarcz i rycerskich chorągwi na pieczęcie władców.

Pieczęć Henryka III Głogowskiego

Z czasów średniowiecznych gdy rycerstwo zanikło, pozostały zbroje praocjów z symboliką rycerską. I oto dawny rycerski znak stawał się znakomitą wizytówką szlacheckiego stanu. Herb był powodem do niezwyklej dumy (tak jest obecnie, poszukiwanie rodowych herbów lub przynależności do odpowiedniego stanu) Znaków herbowych w Polsce było niewiele, bowiem wspólne znaki posiadały całe szlacheckie rody, a nie rodziny. Szlachta pragnęła swoje rodowe znaki eksponować publicznie i dlatego zaczynała z czasem umieszczać herby w miejscach szczególnie widocznych: na ścianach pałaców, dworów, kamienic oraz bram wjazdowych do posiadanych wielkich posiadłości. Herby można było znaleźć na karetach, chorągwiach, tarczach i rodowych pierścieniach. I właśnie z nich wzięły swój początek godła średniowiecznych miast. Z najstarszymi herbami były ośrodki, które otrzymały nowe prawa lokacyjne i oparte na nich nowe struktury organizacyjne. Nadawanie herbów później odbywało się przez panujących na danym terenie, który oficjalny dokument herbowy wystawiał osobiście. W takich dokumentach najczęściej były elementy architektoniczne oraz znaki zwierchnika. Wtedy herb stawał się symbolem podkreślający miejski status osady, jego samorządność, wyznaczając prestiż grodu (miasta, osady)i jego lokalnych władz.. Herb

umieszczano na ścianach ratuszy (patrz Międzyrzecz, Skwierzyna, Santok czy Zielona Góra itd.), bram miejskich (patrz Sulechów, Koźuchów, Ośno itd.).Każde miasto chciało posiadać własny znak herbowy, był to zaszczyt. Herbami szczyliły się wszystkie ośrodki byłego Księstwa Głogowskiego. Sulechów też. Kiedy powstał herb Sulechowa, do końca nie jest pewne.

Historycy sugerują, że herb powstał w oparciu o symbolikę najstarszej zachowanej pieczęci miejskiej z 1453 roku. Miasto było jeszcze rządzone przez Śląskich Piastowiczów. Herb przedstawiany był w postaci, między wieżami stała postać księcia trzymającego w lewej ręce tarczę z wizerunkami śląskiego orła, w prawej włócznię.

Herb z budynku koszarowego

Natomiast pod wieżami występują w układzie skośnym dwie tarcze herbowe z wizerunkami orłów- piastowskiego i śląskiego. Nietrudno zauważyć jego analogię z dawną pieczęcią książąt głogowskich. Motyw ten przetrwał w herbach wielu nadodrzańskich miast do naszych czasów. Z chwilą włączenia Sulechowa do Brandenburgii, piastowska symbolika jego herbu została z oczywistych względów przez Niemców usunięta. Brandenburski herb miasta, np. z

1667 roku, był dużo inny, skromniejszy. Zamiast dotychczasowej postaci piastowskiego księcia posiadał między wieżami wizerunek miejskiego strażnika z halabardą w ręku, a pod wieżami nie było już herbowych, z piastowskim rodowodem, tarcz. Obecny znak Sulechowa, obowiązuje od tamtej pory do dziś, jego twórcy wzięli z obszernej publikacji” Miasta polskie”, a przecież nie wszystkie one są tam właściwe. Herb powstał w tej postaci w 1945 roku i trwa do dnia dzisiejszego.

Herb z bramy krośnieńskiej z 1704 roku

Hala sportowa, dawna cesarska

Herb z wieży ciśnięć z 1904 roku